AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2016 / 43 • Temmuz

SIRBİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI IVİCA DADİC'İN SREBRENİTSA SOYKIRIMI ANMASI HAKKINDA YAPTIĞI AÇIKLAMAYA DAİR BİR YORUM

AVİM

Basında yer alan bilgilere göre, 13 Temmuz 2016 Çarşamba günü Sırbistan Dışişleri Bakanı Ivica Dadic, Türk ve Bosnalı yetkililerin Srebrenitsa Soykırımının 21. yıldönümü vesilesiyle yaptıkları açıklamaları sert bir dille eleştiren bir beyanatta bulunmuştur. Dadic, Türk ve Bosnalı yetkilileri, Bosna Savaşı esnasında Sırpların uğradığı zulmü görmezden gelerek, yalnızca Bosnalı Müslümanların yaşadığı acıları vurgulamakla suçlamıştır. Bu beyanatında Dadic, Sırbistan Parlamentosunun 2010 yılında Srebrenitsa Soykırımını kınayan bir karar aldığını da hatırlatarak, Sırbistanın 21 yıl önce yaşanan suç ile yüzleşerek bunun günahından arındığını da ima etmiştir. Dadic ayrıca, Türk yetkililerin Sırbistanda 500 yıl süren Osmanlı egemenliği döneminde Türklerin Sırplara karşı işlediğini iddia ettiği suçları hatırlatmış ve Bosnalı yetkililerin neden Türklerin Ermenilere karşı işledikleri suçları soykırım olarak tanımadıklarını sormuştur. Dadic, Sırbistanın 1915 olaylarını soykırım olarak tanıması durumunda Türkiyenin nasıl bir tepki vereceğini de sormuştur. Dadic bu sorunun yanıtını, Sırbistan Cumhurbaşkanının Erivandaki 24 Nisan 2015 törenlerine Rusya ve Fransa devlet başkanlarının yanı sıra katılan yegane devlet başkanı olduğu vakasında bulabilecektir.

Dadicin açıklaması birkaç açıdan önemlidir. İlk olarak, Dadicin Srebrenitsa Soykırımının Sırbistana karşı bir siyasi şantaj aracı olarak kullanılmasına dair kaygılarının anlaşılabilir olduğunu ifade etmek gerekmektedir. Türk ve Bosnalı yetkililerin öyle bir niyetleri olup olmamasından bağımsız olarak günümüzde, geçmişte yaşanmış veya yaşandığı iddia edilen kötülük ve haksızlıkların siyasallaştırılarak siyasi birer koz olarak kullanıldığı bir gerçektir. Ayrıca, Sırbistan parlamentosunun Bosna Savaşı esnasında Sırp güçlerin işledikleri suçları siyaseten de olsa tanımış olması olumlu bir karardır.

Bunların yanında, Dadicin öne sürdüğü diğer argümanların oldukça sorunlu olduğu ve bilinçli veya bilinçsiz bazı çarpıtmalar içerdiği de tespit edilmelidir. Bunlardan ilki, Dadicin 500 yıllık Osmanlı zulmüne dair ifadeleridir. Bilindiği üzere, Sırbistan dahil, Balkan ülkeleri, Balkanlarda uzun yüzyıllar süren Osmanlı egemenliğinden sonra, Osmanlıya başkaldırarak bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Durum böyle olunca, bu ülkelerin ulusal kimlikleri yoğun bir biçimde Osmanlı-Türk karşıtlığı üzerinden şekillenmiş, bu süreç içesinde Osmanlı-Türk imgesi ulusal kimliği oluşturan negatif bir kurucu öğe olmuştur. Bunun sonucunda ise, gri alanların olmadığı, yalnızca mutlak iyiler ve mutlak kötülerin olduğu siyah-beyaz bir algı şekillenmiş ve Osmanlı-Türk kimliği büyük ölçüde şeytanlaştırılmıştır. Nitekim, Bosna Savaşında Sırp güçler Bosnalı Müslümanlara karşı kabul edilemez bir zulüm sergilerken

bunları Osmanlı-Türk tohumları olarak nitelendirmiş ve ortaya koydukları zulmü 500 yıllık Osmanlı zulmü söylemiyle haklılaştırmaya çalışılmışlardır. Ne yazık ki, Dadic yaptığı açıklamayla eski Yugoslavyada yaşanan acı olayların ideolojik arka planını yeniden üretmektedir. Bu durum, Sırbistan parlamentosunun 2010 yılında aldığı kararın ne kadar samimi olduğuna dair kuşkulara neden olabilecek niteliktedir. Şayet mesele geçmişte yaşanan acıların anlaşılarak benzer olayların yeniden tekerrür etmesini engellemekse, yapılması gereke bu acılara neden olan ideolojilerin de yeniden üretilmemesidir. Ancak, bu olduğu taktirde, özür vb. tavırların bir anlamı olabilir.

Dadicin açıklamasında dikkat çeken ikinci sorunlu nokta ise 1915 olaylarına yaptığı atıftır. Bu noktada, aslında ilgili herkesin, özellikle de bir dışişleri bakanının bilmesi gereken çok temel bir gerçeğin bir kez daha ifade edilmesi gerekmektedir; soykırım herhangi bir tarihi, sosyolojik veya siyasi bir kavram değil, bir suça işaret eden hukuki bir kavramdır. Bu suçun varlığına uluslararası örgütler, parlamentolar veya kişiler değil, ancak ve ancak 1948 Soykırım Sözleşmesinde tanımlanan yetkili bir mahkeme karar verebilir. Başka bir deyişle, soykırım suçunun kabulü takdiri bir şey değil, hukuki bir sürecin sonucu olabilir. Srebrenitsa Soykırımı ile ilgili temel nokta Sırbistanın bunu kabul etmesi değil, Laheydeki Eski Yugoslavya için Uluslararası Ceza Mahkemesinin 2004 yılında verdiği soykırım kararıdır. Bu nedenle, Sırbistan Parlamentosunun 2010 yılında aldığı kararın siyasi anlamı dışında bir anlamı yoktur. Açıkça bilindiği üzere, koparılan yaygaranın aksine, 1915 olaylarına dair herhangi bir mahkeme kararı söz konusu değildir. Soykırımın gerçekliği konusunu tartışmaya bile yanaşmayan soykırım lobisinin şimdiye kadar bu yönde bir adım atmamış olması da dikkat çeken ve doğru değerlendirilmesi gereken bir durumdur.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "SIRBİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI IVİCA DADİC'İN SREBRENİTSA SOYKIRIMI ANMASI HAKKINDA YAPTIĞI AÇIKLAMAYA DAİR BİR YORUM ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 43. Temmuz 15. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/SIRBISTAN-DISISLERI-BAKANI-IVICA-DADIC-IN-SREBRENITSA-SOYKIRIMI-ANMASI-HAKKINDA-YAPTIGI-ACIKLAMAYA-DAIR-BIR-YORUM

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır